

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 11/2026 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att utreda möjligheterna att föreskriva om en begränsad rätt för munhygienister att diagnostisera tandlossningssjukdomar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 11/2026 rd undertecknat av riksdagsledamot Sari Sarkomaa /saml:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att reda ut möjligheten att ge munhygienister begränsade befogenheter att diagnostisera tandlossningssjukdomar (gingivit och parodontit)?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården innehåller bestämmelser om rätten att utöva reglerade hälso- och sjukvårdsyrken, rättigheterna och skyldigheterna för yrkesutbildade personer samt tillsynen över yrkesutbildade personer. Lagstiftningen om yrkesutbildade personer innehåller i regel inte bestämmelser om de yrkesutbildade personernas uppgifter, utan innehållet och gränserna i dem grundar sig på de yrkesutbildade personernas kompetens, yrkesskicklighet och utbildning som helhet. Förutom att garantera patientsäkerheten är syftet med lagstiftningen om yrkesutbildade personer att möjliggöra en flexibel arbetsfördelning och utveckling av uppgiftsstrukturen mellan de yrkesutbildade personerna. Yrkesutbildade personer får utföra en annan yrkesutövares enskilda uppgifter om detta anses motiverat på ett sätt som närmare föreskrivs i lag, personen har tillräcklig utbildning, erfarenhet och yrkesskicklighet för uppgifterna i fråga och om det inte särskilt föreskrivs att uppgifterna har tilldelats en viss yrkesgrupp.

Att besluta om medicinska och odontologiska undersökningar av patienter, ställa diagnos och besluta om vården och behandlingen i samband därmed hör enligt lag till läkares och tandläkares särskilda skyldigheter och uppgifter. Det har ansetts nödvändigt att begränsa dessa uppgifter till läkare och tandläkare för att garantera patientsäkerheten. Utbildningen av tandläkare fokuserar på viktiga delområden av diagnostik av sjukdomar i munnen, som radiologi, allmänmedicin och differentialdiagnostik, varför det har ansetts finnas skäl att begränsa diagnostiken av sjukdomar i munnen till tandläkare. Inom hälso- och sjukvården utvecklas vårdpraxis och rutinerna ständigt, vilket avspeglas i omarbetat innehåll i utbildningen och därmed i att yrkesuppgifterna ständigt

utvecklas. Munhygienister spelar en viktig roll inom munhälsovårdens servicehelhet, och att identifiera, förebygga och vårda tandlossningssjukdomar är en del av munhygienisternas utbildning och arbetsbeskrivning.

Vid social- och hälsovårdsministeriet bereds en reform av lagstiftningen för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering. Reformen kommer att genomföras så att endast de förutsättningar som är nödvändiga och proportionerliga för klient- och patientsäkerheten kopplas till yrkesrättigheter. I beredningen av propositionen som ska lämnas till riksdagen i höst har det inte ingått att utreda möjligheten att ändra de nuvarande bestämmelserna om att ställa diagnos på det sätt som beskrivs i det skriftliga spørsmålet. Social- och hälsovårdsministeriet kommer att bedöma förutsättningarna för att genomföra en utredningshelhet i enlighet med det skriftliga spørsmålet.

Helsingfors 27.2.2026

Social- och hälsovårdsminister Wille Rydman